

Evropská Unie musí řešit střet umělé inteligence s lidskými právy a svobodami

Autor: Evropský soud pro lidská práva (European Court of Human Rights-ESLP)

Zdroj: [Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva](#) (Červenec 2023)

Souhrn

Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vydal dne 4. července 2023 obsáhlý rozsudek, ve kterém se zabývá proporcionalitou aplikace umělé inteligence s lidskými právy a svobodami.

Tento významný rozsudek se konkrétně týká používání technologie rozeznávání obličeje. V odůvodnění zdůraznil, že její použití vyžaduje detailní právní úpravu, silné důvody a záruky proti zneužití. Ještě přísnější podmínky pak musí platit pro její použití v reálném čase.

Podnětem pro vydání rozsudku byla stížnost ruského státního příslušníka proti postupu Policie Ruské federace, které ho lokalizovala, zatkla a sankcionovala na základě jeho identifikace technologií rozpoznávání obličej pomocí kamer CCTV v moskevském metru. ESLP po obsáhlém zhodnocení všech skutkových zjištění a relevantního právního rámce došel k jednomyslnému závěru o tom, že v daném případě došlo k porušení čl. 8 a čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a přiznal proto stěžovateli finanční odškodnění.

„Článek 8 - Právo na respektování rodinného a soukromého života.

1. Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.
2. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“)

„Článek 10 - Svoboda projevu.

1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společnostem.
2. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany

pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.“)

POZNÁMKA

Evropská Unie si dlouhodobě plně uvědomuje stále rostoucí nutnost explicitního řešení dopadu umělé inteligence, včetně rozpoznávání obličeje, na lidská práva a svobody. Cílem intenzivní práce poslanců Evropského Parlamentu v této oblasti unijní legislativy proto je podpořit inovace, zajistit bezpečnost ale současně všestranně chránit soukromí občanů. Jedná se o neobyčejně složitý úkol, který musí například vygenerovat potřebné definice, zohlednit využití ve vojenské i civilní oblasti a celkově vybalancovat stupně regulace tak, aby současně nebránila nezbytným inovacím.